

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

Vámtervezés és vámbiztosíték az Uniós Vámkódexben

dr. Somogyi Éva
NAV KI Vám Főosztály
2016. április 14.

Miről lesz szó?

- **Fogalmak**
- **Vámtartozás keletkezése, megszűnése**
- **Könyvelésbe vétel**
- **Vámtartozás közlése, elévülése**
- **Vám megfizetése, fizetési könnyítések**
- **Késedelmi kamat**
- **Vám visszafizetése, elengedése**
- **Kötelező és nem kötelező vámbiztosíték**
- **Vámbiztosíték formái, nemzeti rendelkezések**
- **Vámbiztosíték ellenőrzése**
- **Összkezeségi engedély, fajtái**
- **Átmeneti rendelkezések, kapcsolódó informatikai fejlesztések**

Fogalmak

- Vámtartozás: valamely személy vámösszeg megfizetésére való kötelezettsége.
- Felmerült vámtartozás: szabad forgalomba bocsátás, meghatározott célú felhasználás, ideiglenes behozatal részleges mentességgel.
- Esetlegesen keletkező vámtartozás: átmeneti megőrzés, árutovábbítás, vámraktározás, ideiglenes behozatal teljes mentességgel, aktív feldolgozás, meghatározott célú felhasználás.

A megkülönböztetés jelentősége:

- vámbiztosíték
- vámbiztosíték ellenőrzése
- csökkentett összegű összkezesesség

Vámtartozás keletkezése

- szabad forgalomba bocsátás, meghatározott célú felhasználás, ideiglenes behozatal árnyilatkozat elfogadásakor, nem származó áruk esetén (Közösségi Vámkódex 201., 216. cikkei)
- szabályok be nem tartása miatt kötelezettség nem teljesítésekor, megszegésekor (Közösségi Vámkódex 202-205. cikkei)

Vámtartozás kiszámítása

- általános szabály: árura a vámtartozás keletkezésének idején vonatkozó szabályok (UVK 85. cikk)
- különleges szabály aktív feldolgozás esetén: nyilatkozattevő kérésére az eljárás alá vont (alapanyag) áruk alapján (UVK 86. cikk (3) bek.)
- 2016. május 1-je előtt kiadott aktív feldolgozás: UVK 86. cikk (3) bek. alapján (alapanyag)
- aktív feldolgozás: ha nincs behozatali vám, akkor az áfa tekintetében adónyilatkozatot kell benyújtani – papír alapon, vagy elektronikusan
- vámfelügyelet melletti feldolgozás: UVK 85. cikke alapján (végtermék)
- ideiglenes behozatal részleges mentességgel: használati vámot az eljárás lezárásakor kell megfizetni

Vámtartozás könyvelésbe vétele

- időpontja: áruátengedést követő 14 napon belül
- nem kell könyvelésbe venni azt az összeget, amit már nem lehet közölni az adóssal, mert elévült

Vámhatóság közlése

Formája: a vámhatóság határozattal közli. Nem minősül az UVK 22-29. cikke szerinti kérelemre hozott határozatnak.

- egyszerűsített határozat
- elektronikus dokumentum

Ideje: amikor a vámhatóság meg tudja állapítani és határozatot tud hozni róla. El lehet halasztani nyomozás esetén.

Közlés alóli mentesülés esetei: 10 EUR, egyéb terhek esetén.

Vámtartozás elévülése

Keletkezés napjától számított három év.

Ha olyan cselekmény eredménye, ami be-t vonhatott maga után, akkor a közlésre nyitva álló időtartam növekszik: a cselekmény elkövetésétől számított 10 évig közölhető.

Az egyéb terhek és a hitelkamat, továbbá a késedelmi kamat végrehajtásához, a túlfizetés, illetve a tartozatlanul megfizetett vám és egyéb terhek, valamint a hitelkamat, továbbá a késedelmi kamat visszaigényléséhez való jog elévülésére az Art. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Vámtartozás megszűnése

- ha az adóssal már nem lehet közölni
- megfizetésével, elengedésével, árnyilatkozat érvénytelenítésével
- elkobzás, lefoglalás
- vámfelügyelet alatti megsemmisülés, felajánlás
- meghatározott célú felhasználás esetén az árut kiviszik
- szabálytalanul keletkezett vámtartozás a meghatározott feltételek teljesülése esetén
- ...

UVK 124. cikk (1) bekezdése sorolja fel az egyes eseteket.

Vám megfizetése

Fizetési határidő: 10 nap.

Késedelmi kamat: előírt időtartam lejártának napjától a megfizetés napjáig (változás: áruátengedést követő ellenőrzés/szabálytalanul keletkező vámtartozás esetén is: a vámtartozás keletkezésének napjától a közlés napjáig)

Határidő felfüggesztése:

- vám elengedése iránti kérelem esetén (FJA 89. cikk)
- az áru elkobzása, megsemmisítése, államnak való felajánlása esetén (FJA 90. cikk)
- szabálytalanul keletkezett vámtartozás esetén (FJA 91. cikk)

Megfizetés módja:

- készpénz, egyéb alkalmas módon
- harmadik személy által is

Halasztott fizetés:

- engedély, szükséges hozzá biztosíték
- összevonási időszak

Fizetési könnyítések

- fizetési halasztás és részletfizetés
- feltétele biztosíték nyújtása
- hitelkamattal kell megterhelni

Részletszabályok: nemzeti jogszabályban (mikor lehet engedélyezni, mit kell vizsgálni, mikor lehet eltekinteni a biztosíték megkövetelésétől).

Vám visszafizetése, elengedése

Szabályok „változása”

VK	UVK	Határidő
236. cikk – nem jogszabály szerinti vámösszeg	Túlzott mértékben felszámított vám visszafizetése/elengedése – UVK 117. cikke	3 év
236. cikk – az összeget a 220. cikk (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.	Vám visszafizetése/elengedése vámhatóság által elkövetett hiba következtében – UVK 119. cikk	3 év
237. cikk – érvénytelenítés	Vám visszafizetése vám-árunyilatkozat érvénytelenítése esetén – UVK 116. cikk második albekezdése	érvénytelenítésre nyitva álló határidő
238. cikk – hibás áru	Vám visszafizetése/elengedése hibás, vagy szerződés feltételeinek nem megfelelő áruk esetén – UVK 118. cikk	1 év
239. cikk	Méltányosság (UVK 120. cikk)	3 év

Hivatalbóliség elve.

Bizottság elé utalás esetei.

Kamatfizetés: három hónapon túli visszafizetés esetén.

Vám visszafizetése, elengedése

Kérelem benyújtása: papír alapon is, a vámtartozást közlő vámhatósághoz.

A kérelemre és a döntéshozatalra az UVK 22-28. cikkei alkalmazandók (ügyintézési határidő, meghallgatáshoz való jog stb.).

Elengedési kérelem esetén:

- fizetési határidő felfüggesztése
- biztosítéknyújtása kötelező

Bizottság elé utalt ügyek eljárási sajátosságai:

- ügyintézési határidő: 9 hónap
- meghallgatáshoz való jog

Vámbiztosítékok rendszere az Uniós Vámkódexben

Kötelező és nem kötelező vámbiztosíték

Kötelező vámbiztosíték esetei:

- különleges eljárás
- szabad forgalomba bocsátás
- átmeneti megőrzés

Nem lehet megkövetelni:

- UVK 89. cikk (7) bekezdés (államok, hatóságok stb.)
- UVK 89. cikk (8) bekezdés (rajnai/dunai vízi utak, csővezetékek stb.)
- FJA 81. cikk (eltávolíthatatlan jelzéssel ellátott, üresen behozott csomagolóanyag ideiglenes behozatala stb.))

Vámhatóság döntésétől függ: UVK 89. cikk (9) bekezdés (biztosítandó összeg 1000 EUR alatt van)

Biztosíték összege

- legalább a felmerülhető vámtartozást fedeznie kell
- egyéb terheket (nem közösségi adók, díjak) is fedeznie kell: árutovábbítási eljárás, a biztosíték egynél több tagállamban felhasználható
- kedvezőbb vámtétel nem vehető figyelembe, esetleges dömpingellenes vámot is biztosítani kell
- pontos összeget kell biztosítani, ennek hiányában vámhatóság által becsült maximális összeg, kérelmező forgalmi adatai és üzlet terve alapján

Biztosítéknyújtás ideje:

- engedélyezés során
- áru vámeljárásra való bejelentésekor

Vámbiztosíték formái

Egyedi és összkezesesség közötti különbség.

Formái:

- készpénzletét
- kezes által nyújtott kezességvállalás
- hitelintézet által vállalt bankgarancia
- banki fedezetigazolás
- biztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény

Nemzeti rendelkezések

Tagállamok kizárólag akkor alkothatnak ilyen rendelkezéseket, ha az uniós jogszabályok biztosítanak mozgásteret.

Az áfa biztosítás alóli mentesség továbbra is megmarad (feltételrendszer részben változik)

Jelentős változás: a nemzeti hatáskörben nyújtott biztosítékmentesség tárgykörében a korábbi törvény által biztosított lehetőség az átmeneti megőrzési raktárak tekintetében. A 2016. május 1-je előtt kiadott átmeneti megőrzési raktárengedélyek, melyek esetén a vámhatóság a nemzeti vámjogszabályok alapján a biztosíték megkövetelésétől eltekintett (engedélyezett címzett, engedélyezett gazdálkodó stb. esetén), továbbra is érvényben maradnak a Bizottság értelmezését alapul véve, azonban ezek az engedélyek újraértékelésre kerülnek.

Összkezeség

- új vámbiztosíték-típus
- a különleges eljárások valamennyi kategóriájára vonatkozóan egyetlen biztosíték
- a biztosíték több ügyletre vagy akár több tagállamban végzett tevékenységre is vonatkozhat
- megfelel a jelenlegi jogszabályi környezetben az összevont biztosítéknak, azonban a jövőben ez külön engedélyként is megjelenik, illetve megadásához további feltételek teljesülése szükséges a biztosíték nyújtásán túl
- az összkezeség mögött nem kizárólag kezesi kötelezettségvállalás állhat, hanem valamennyi biztosítéktípus
- csökkentett összegű összkezeség és biztosítéknyújtás alóli mentesség (különböző szabályok az esetlegesen keletkező és a felmerült vámtartozásokra nyújtandó összkezeség tekintetében)

Összkezeségi engedély feltételei

UVK 95. cikk:

- az Unió vámterületén való letelepedettség;
- a vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, ideértve azt is, hogy a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva;
- rendszeresen alkalmazza a vonatkozó vámeljárásokat, átmeneti megőrzési létesítményt üzemeltet vagy rendelkezik a végzett tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó, a gyakorlati jellegű szakértelemmel, vagy szakmai képesítésekkel.

Engedélyezésre az UVK 22-28. cikkeiben meghatározott szabályok alkalmazandóak.

Összekezeségi engedélyhez kapcsolódó biztosítékszint

Az alábbi biztosítékszintek fordulhatnak elő:

➤ Meglévő vámtartozások és egyéb terhek fedezésére:

- a referenciaösszeg vonatkozó részének 100 %-a
- a referenciaösszeg vonatkozó részének 30 %-a

➤ Lehetséges vámtartozások és egyéb terhek fedezésére:

- a referenciaösszeg vonatkozó részének 100 %-a
- a referenciaösszeg vonatkozó részének 50 %-a
- a referenciaösszeg vonatkozó részének 30 %-a
- a referenciaösszeg vonatkozó részének 0 %-a

Referenciaösszeg megállapítása

Ugyanazok a szabályok alkalmazandók, mint a biztosítékszint megállapításánál (VA 155. cikk (2) bekezdése - ha a vám és egyéb terhek összege megállapítható, akkor a referenciaösszeg szóban forgó vámokat és terheket fedező része megfelel a fizetendő behozatali vagy kiviteli vám és egyéb terhek összegének)

Ha a vámok és egyéb terhek összege a biztosíték megkövetelésének időpontjában nem állapítható meg vagy idővel változik, akkor a VA 155. cikk (3) bekezdése alkalmazandó.

A referenciaösszeget – a biztosítékszint mintájára – szükség esetén módosítani kell.

Vámbiztosíték, illetve referenciaösszeg ellenőrzése

UVK 89. cikk (6) bekezdése: a vámhatóságok ellenőrzik a nyújtott biztosítékot.

Az ellenőrzés lehet:

- tranzakció alapú (például szabad forgalomba bocsátás vámeljárás, árutovábbítási vámeljárás esetén),
- audit (például átmeneti megőrzés vagy vámraktározási eljárás alá vont áruk esetén).

Összekezeség esetén: VA 156. cikke ír elő kötelezettséget a biztosítéknyújtásra kötelezett személy részére (referenciaösszeget ne lépje túl, vámhatóságot tájékoztassa, ha a referenciaösszeg a műveletek fedezésére elegendő szint alá csökken).

Biztosítékkezelő rendszer – informatikai fejlesztés

Uniós szintű biztosítékkezelő rendszer: GUM - Guarantee Management System:

- UVK Munkaprogram tartalmazza
- célja az egynél több tagállamban használható, érvényes összekeszesség eredményes és hatékony kezelésének garantálása, valamint az egyes vám-árunyilatkozatokat, kiegészítő árunyilatkozatokat és a meglévő vámtartozás könyvelésbe vételéhez szükséges adatokkal kapcsolatos megfelelő tájékoztatást illetően a referenciaösszeg nyomon követése az UVK-ban előírt összes vámeljárás vonatkozásában, kivéve az árutovábbítást, amely az NCTS-projekt részét képezi
- telepítési céldátum: 2020. októbere (addig a tagállamok a saját biztosítékkezelő rendszereiket használják)

Biztosítékkezelő rendszer

- Ha a kérelmező több tagállamban is fel kívánja használni az adott biztosítékot, az összkezesés engedélyezése az egységes (több tagállamot érintő) engedélyek mintájára fog történni a GUM telepítéséig.
- Összkezesési engedélyhez kapcsolódó biztosíték rögzítése:
  - ETR
  - GMS
  - speciális szabályok árutovábbítás esetén

Átmeneti rendelkezések

- TC 31, 33 érvényessége
- TC 32 érvényessége
- a korábban nyújtott biztosítékok felhasználása
- engedélyek érvényessége és biztosítéknyújtás

Köszönöm a figyelmet!

NAV KI Vám Főosztály

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal